

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLING DAAROP	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Toelichting op het oordeel met aanbevelingen voor de verdere besluitvorming.....	3
2.2.1 Uitwerking van de alternatieven met hogere turbinevermogens	3
2.2.2 Effecten van mitigerende maatregelen.....	3
2.2.3 Geluidberekeningen	4
2.2.4 Rangschikking van mma's en voorkeursalternatieven van de verschillende locaties	5

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 14 januari 2004 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 8. d.d. 14 januari 2004
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

De Provincie Utrecht is voornemens op haar grondgebied te komen tot groot-schalige locaties waar windturbines met een totaal opgesteld vermogen van 50 MW op een dusdanige manier geplaatst worden dat mogelijke negatieve milieueffecten worden beperkt of voorkomen. Genoemde locaties zullen worden opgenomen in het streekplan. Hiervoor wordt een milieueffectrapportage (m.e.r.) procedure doorlopen.

Bij brief van 14 januari 2004¹ heeft de Provincie Utrecht de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 20 januari 2004 ter inzage gelegd².

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁵, zoals vastgesteld op 22 april 2003;
- op eventuele onjuistheden⁶;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁷.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over de realisering van grootschalige locaties voor windturbines in de provincie Utrecht. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

De Commissie heeft bij toetsing aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen essentiële tekortkomingen geconstateerd, die zij essentieel achtte voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming. Daarom heeft de Commissie aan de initiatiefnemer om extra informatie

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁴ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁵ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁶ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁷ Wm, artikel 7.10

gevraagd. Deze informatie is op 24 mei 2004 aan de Commissie ter beschikking gesteld en vervolgens bij de beoordeling betrokken.

De Commissie beveelt aan om dit stuk ten spoedigste openbaar te maken doch uiterlijk bij de standpuntbepaling over de partiële herziening van het streekplan.

2. OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLING DAAROP

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **in het MER en de aanvulling tezamen de essentiële informatie aanwezig is** om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. Met de aanvulling is een beter inzicht ontstaan in het realiteitsgehalte van de varianten en alternatieven. Als gevolg daarvan zijn extra alternatieven uitgewerkt voor de locaties Amsterdam-Rijnkanaal en Eemnes-Amersfoort⁸. Het kaartmateriaal van de aanvulling is aanzienlijk verbeterd ten opzichte van het kaartmateriaal opgenomen in het MER⁹. Geschreven teksten corresponderen niet altijd met de informatie weergegeven in de tabellen.

Aanvankelijk ontbeerde het MER een juiste uitwerking van de alternatieven met hogere turbinevermogens. Ook waren de effecten van mitigerende maatregelen op de geluidhinder, slagschaduwhinder en energieopbrengst niet in beeld gebracht en bevatten de geluidberekeningen een aantal belangrijke methodische tekortkomingen. Tevens ontbrak in het MER de in de richtlijnen gevraagde rangschikking van de meest milieuvriendelijke alternatieven (mma's) en voorkeursalternatieven van de verschillende locaties.

De Commissie heeft geadviseerd in een aanvulling op het MER:

- de afstanden die bij de locatieonderzoeken gebruikt zijn om gebieden te selecteren dan wel uit te sluiten afhankelijk te stellen van het turbinevermogen en van daaruit de beschikbare ruimte in te vullen;
- de effecten van mitigerende maatregelen op de geluidhinder, slagschaduwhinder en energieopbrengst per locatie in beeld te brengen en deze te betrekken bij de beoordeling en vergelijking van de verschillende varianten, alternatieven en locaties;
- de resultaten van aangepaste geluidberekeningen te presenteren en deze te gebruiken als basis voor de beoordeling en vergelijking van de varianten, alternatieven en locaties;
- de mma's en voorkeursalternatieven van de verschillende locaties te rangschikken.

De aanvulling voorziet in voldoende mate in de benodigde informatie. Paragraaf 2.2 geeft hierop een toelichting. Voor enkele onderdelen worden aanbevelingen gedaan voor de verdere besluitvorming.

⁸ De volledige naam van deze locatie is Eemnes/Baarn-Bunschoten/Amersfoort. In de aanvulling op het MER wordt deze locatie regelmatig met Eemnes-Baarn, soms ook Baarn/Eemnes of enkel Baarn, aangeduid. Aangezien er ook een afzonderlijke lijnopstelling Eemnes/Baarn bestaat kan dit tot verwarring leiden.

⁹ Wel heeft de Commissie verschillende onjuistheden / slordigheden in de kaartbijschriften geconstateerd.

2.2 Toelichting op het oordeel met aanbevelingen voor de verdere besluitvorming

2.2.1 **Uitwerking van de alternatieven met hogere turbinevermogens**

In het MER is bij de locatieonderzoeken een aantal randvoorwaarden gehanteerd bij het selecteren, dan wel uitsluiten van gebieden¹⁰. Deze randvoorwaarden zijn gebaseerd op het toepassen van 1,5 MW turbines. Bij het toepassen van grotere turbines wordt van dezelfde gebieden uitgegaan. Dit is niet terecht omdat deze turbines andere (ruimere) milieucontouren en veiligheidszones hebben¹¹. Daardoor zal in de varianten met de hogere turbinevermogens bij een aantal locaties meer geluidhinder optreden. De Commissie heeft daarom geadviseerd bij verschillende turbinegrootten verschillende afstanden te hanteren en van daaruit de beschikbare ruimte op locaties in te vullen, dan wel het aantal gehinderden te verminderen via het toepassen van mitigerende maatregelen.

In de aanvulling zijn de varianten met hogere turbinevermogens aangepast door waar nodig mitigerende maatregelen toe te passen. Het betreft hier het aanpassen van de ligging van de lijnopstelling, het achterwege laten van één of enkele windturbines, en/of het tijdelijk afschakelen dan wel terugregelen van het toerental van windturbines. Hierdoor wordt het aantal bestemmingen waar hinder optreedt aanzienlijk beperkt. Het realiteitsgehalte van alle beschreven varianten en alternatieven is hierdoor aanmerkelijk toegenomen.

2.2.2 **Effecten van mitigerende maatregelen**

Het MER geeft aan dat de effecten van geluid gemitigeerd zullen worden door het toerental van de turbines (tijdelijk) terug te regelen. Ook de schaduwhinder zal verminderd worden door een automatische stilstandvoorziening aan te brengen die de windturbine afschakelt indien slagschaduw optreedt. In het MER zijn echter de effecten van genoemde mitigerende maatregelen niet in beeld gebracht. De Commissie heeft daarom geadviseerd de locatiespecifieke effecten van mitigerende maatregelen op de geluidhinder, slagschaduwhinder en energieopbrengst in beeld te brengen en deze te betrekken bij de beoordeling en vergelijking van de verschillende varianten, alternatieven en locaties.

In de aanvulling zijn de effecten van mitigerende maatregelen in beeld gebracht en meegenomen bij de beoordeling en vergelijking van de verschillende varianten, alternatieven en locaties. Er lijkt daarbij sprake te zijn van een onderschatting van de negatieve invloed van mitigatie op de energieopbrengst¹². Omdat deze onderschatting echter voor alle varianten, alternatieven en locaties ongeveer even groot is, heeft deze geen invloed op de vergelijking hiervan. De (onderschatting van de) opbrengstderving kan de rentabiliteit van de initiatieven overigens wel aantasten.

¹⁰ Zie paragraaf 2.4.1 van deel A van het MER.

¹¹ Zo wordt bijvoorbeeld uitgegaan van de gewenste afstand tot woonbebouwing welke - conform AMvB 487 van het Besluit Voorzieningen en installaties milieubeheer - gelijk moet zijn aan ten minste vier maal de gewenste ashoogte van de windturbine. Voor de basisvariant, variant 1 en variant 2 geldt een gewenste afstand van respectievelijk 340, 380 en bijna 500 meter.

¹² De Commissie is van mening dat de opbrengstderving is onderschat als gevolg van een overschatting van het aantal draaiuren (8000 uur). De draaiuren worden aanzienlijk beperkt doordat de windturbine beneden de startwindsnelheid (4 à 5 meter per seconde) niet draait.

2.2.3 Geluidberekeningen

De Commissie heeft bij de geluidberekeningen in het MER een aantal belangrijke methodische tekortkomingen gesignaleerd:

1. de berekening van de toename van het aantal hindergevoelige bestemmingen en de toename van het oppervlak binnen een bepaalde Milieu Kwaliteits Maat (MKM¹³) contour lijkt tot te hoge uitkomsten voor de meeste locaties te leiden;
2. onvoldoende duidelijk wordt gemaakt hoe de 40 dB(A) contouren van het LAeq¹⁴ zoals gevraagd in de richtlijnen zich verhouden tot de WNC contouren¹⁵;
3. het is onduidelijk of de invloed van geluidsschermen op consistente wijze is meegenomen¹⁶. De Commissie acht het relevant deze invloed mee te nemen in de geluidberekeningen omdat ter plaatse van geluidsschermen de geluidhinder veroorzaakt door windturbines relatief groter zal zijn dan in het MER aangegeven¹⁷.

De Commissie heeft geadviseerd in een aanvulling de resultaten van op deze punten aangepaste geluidberekeningen te presenteren en deze te gebruiken als basis voor de beoordeling en vergelijking van de varianten, alternatieven en locaties.

In de aanvulling zijn de resultaten van op bovengenoemde punten aangepaste geluidberekeningen gepresenteerd. De Commissie constateert dat bij de vergelijking van de varianten, alternatieven en locaties de MKM als criterium is weggelaten. Wordt dit criterium wel betrokken, dan zullen de rijksweglocaties op het aspect geluidhinder relatief (nog) beter scoren ten opzichte van de locatie 'Amsterdam Rijn Kanaal'. De rangschikking van de rijksweglocaties voor het aspect geluidhinder¹⁸ kan hierdoor enigszins wijzigen. Door het niet meenemen van de MKM als criterium is het voor de Commissie niet na te gaan of de gerapporteerde grote toename van het aantal hindergevoelige objecten bijgesteld dient te worden¹⁹.

- De Commissie adviseert ten behoeve van de verdere besluitvorming alsnog de ontbrekende MKM-criteria (toename aantal woningen en toename ruimtebeslag

¹³ Met de MKM wordt inzicht verkregen in geluidcumulatie.

¹⁴ Zowel de bronsterkte van de windturbine als het (referentieniveau van het) omgevingsgeluid varieert met de windsnelheid. Door het LAeq ten gevolge van windturbines te berekenen voor het gehele windsnelheidsspectrum, kan worden bepaald voor welke windsnelheid de meest ongunstige geluidssituatie optreedt.

¹⁵ WNC=Wind Norm Curve. Deze geeft de relatie weer tussen de windsnelheid en het geluidsniveau.

¹⁶ De geluidscontouren die het referentieniveau > 40dB(A) ten gevolge van het wegverkeer weergeven liggen symmetrisch ten opzichte van de rijksweg terwijl de geluidsschermen aan één kant van de weg liggen. Ook in de weergave van de WNC-contouren is die invloed niet zichtbaar. Bij de weergave van de MKM 50 contour aan de zijde van de Vinkeveense plassen lijkt de invloed van geluidsschermen wel te zijn meegenomen.

¹⁷ Bij afwezigheid van geluidsschermen zal de geluidhinder van de windturbines gemaskeerd worden door de geluidhinder veroorzaakt door het wegverkeer.

¹⁸ Zie tabel 6-26 van de Aanvulling op het MER.

¹⁹ Op basis van de verkeersintensiteiten zullen er verschillen in maskering ontstaan tussen de rijksweglocaties. Bij Vinkeveen wordt het geluid het meest gemaskeerd, bij Eemnes-Amersfoort het minst. De Woerden-Harmelen locatie bijvoorbeeld zou dan even goed of slecht scoren als de Eemnes-Amersfoort locatie omdat eerstgenoemde een aanzienlijk hogere verkeersintensiteit heeft bij ongeveer gelijkblijvende energieopbrengst. Ook de Breukelen/Loenen zou dan in de geluidrangschikking kunnen veranderen. Zonder inzicht in de toename van het aantal extra gehinderde objecten ten gevolge van cumulatie, is het echter niet mogelijk definitieve uitspraken te doen. Het door Royal Haskoning opgestelde memo, d.d. 24 juni 2004, verschaft ook niet het gewenste inzicht: daarin is slechts het extra ruimtebeslag binnen de MKM 50 vastgesteld. De relatieve scores zijn overigens ten onrechte gebaseerd op energieopbrengsten zoals die gelden zonder mitigatie. Bovendien is ook de toename van het ruimtebeslag slechts voor twee van de vijf relevante locaties uit tabel 6-26 berekend (Vinkeveen en Breukelen-Loenen).

binnen 50 MKM-contour) te betrekken in de afweging van varianten, alternatieven en locaties.

Het verband tussen de contouren van het LAeq en die van de WNC is in de aanvulling in afdoende mate verduidelijkt.

Of de geluidschermen op consistente wijze zijn meegenomen valt niet zonder meer uit de aanvulling af te leiden. Het door Royal Haskoning opgestelde memo, d.d. 24 juni 2004, vermeldt dat de invloed van de geluidschermen op de juiste wijze is verdisconteerd in de geluidberekeningen. Door het ontbreken van (aangepast) kaartmateriaal waarin het referentieniveau ten gevolge van het wegverkeer is weergegeven, is dat echter niet te controleren.

2.2.4 Rangschikking van mma's en voorkeursalternatieven van de verschillende locaties

In het MER ontbreekt een rangschikking van de mma's en voorkeursalternatieven van de verschillende locaties. Dit is een belangrijke tekortkoming, omdat er meer locaties zijn dan nodig is om de provinciale doelstelling van 50 MW te realiseren. Voor de keuze van de beste locaties is het belangrijk inzicht te hebben in welke locaties uit milieuoogpunt het beste scoren. In de richtlijnen voor het MER wordt ook om een dergelijke rangschikking gevraagd. De Commissie heeft daarom geadviseerd in een aanvulling de locaties te rangschikken. In eerste instantie dient daarbij getoetst te worden of de absolute milieueffecten binnen de bestaande wettelijke kaders en normen blijven. Indien het geval, moeten de locaties vervolgens gerangschikt worden op basis van een onderbouwde weging van de verschillende milieueffecten per eenheid van opgewekte energie. De rangschikking dient op een consistente wijze uitgevoerd te worden, dat wil zeggen uitgaande van het voor iedere locatie vastgestelde mma en voorkeursalternatief, en rekening houdend met de effecten van locatiespecifieke mitigerende maatregelen.

In de aanvulling zijn de mma's en voorkeursalternatieven per locatie goed navolgbaar gerangschikt. Daarbij zijn per locatie bepaalde gewichten toegekend aan de verschillende milieuaspecten. De Commissie plaatst bij de beoordeling en toegepaste weging van de verschillende milieuaspecten de volgende kanttekeningen:

Landschap

De nieuwe turbinelijn op de locatie Amsterdam-Rijnkanaal lijkt te hoog gewaardeerd op het criterium 'landschappelijke karakteristiek'²⁰. De relatie van de windturbines met het kanaal is zwak door de relatief grote afstand tussen beide. Een even sterke, zometer sterkere relatie lijkt aanwezig met de lintbebouwing van Schalkwijk. De locatie voldoet maar in beperkte mate aan het oorspronkelijke uitgangspunt van de Provincie om de windturbinelocaties te koppelen aan bestaande infrastructuur. Aan de andere kant, op het criterium ruimtelijke kwaliteit lijkt de locatie Amsterdam-Rijnkanaal te laag gewaardeerd aangezien deze locatie voldoet aan de drie aspecten die hier gescoord worden²¹.

²⁰ In (de aanvulling op) het MER positiever beoordeeld als de windturbines passen bij de bestaande landschappelijke identiteit zoals industriële landschappen, grootschalige agrarische landschappen en infralandschappen.

²¹ Het betreft hier de aspecten rust in het beeld, gelijke tussenafstanden en strakke lijnvoering.

De locatie Eemnes-Amersfoort lijkt voor de criteria landschappelijke karakteristiek en landschappelijke structuur²² te hoog gewaardeerd. De hoofdrichting van het landschap wordt hier namelijk niet bepaald door de rijksweg die, zoals ook in de beschrijving van het MER gesteld wordt, nauwelijks waarneembaar is, maar door de hoofdvormen van de stuwwal en de Eemvallei²³.

Natuur

Het MER concludeert dat de windturbines bij de locatie Eemnes-Amersfoort²⁴ een verstorend effect hebben op de wintergasten in het gebied. Daarnaast wordt het aanvaringsrisico hier groot genoemd omdat de lijnopstelling midden tussen twee vogelrijke gebieden ligt en lokale trekbewegingen dwars over de lijnopstelling lopen. Het MER onderstreept de internationale betekenis van de gebieden ten zuiden en noorden van de hier voorgestelde turbinelijn voor de Kleine Zwaan, een soort die met name in de gebieden Eemland west en oost in zeer grote aantallen voorkomt²⁵. Omdat de soortenbescherming hier aan de orde is, zal te zijner tijd een ontheffingsaanvraag op grond van de Flora- en faunawet moeten worden ingediend.

De locatie Eemnes-Amersfoort heeft een belangrijke betekenis als foerageergebied voor soorten uit het Vogelrichtlijngebied Eemmeer, zoals onder andere de hiervoor genoemde Kleine Zwaan. Het Eemmeer heeft zich onder andere gekwalificeerd als Vogelrichtlijngebied vanwege de functie die het heeft als foerageer- en rustgebied voor allerlei trekvogels. Vanwege deze relatie tussen het Eemmeer en de locatie Eemnes-Amersfoort dient tevens beoordeeld te worden of op grond van externe werking er sprake kan zijn van significante gevolgen voor de functie van het Eemmeergebied. Indien significante gevolgen niet kunnen worden uitgesloten, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd.

■ De Commissie wijst erop dat bij keuze voor de locatie Eemnes-Amersfoort er te zijner tijd een ontheffingsaanvraag moet worden ingediend op grond van de Flora- & Faunawet. Zij adviseert tevens om na te gaan of er op grond van externe werking sprake kan zijn van significante gevolgen voor het Eemmeer en indien dat niet kan worden uitgesloten, om een passende beoordeling uit te voeren.

In algemene zin geldt dat bij een vergelijking van locaties niet alleen het aantal potentieel verstoorde individuen of het geschatte aantal slachtoffers moet worden betrokken, maar ook de beschermingsstatus van de lokaal voorkomende vogelsoorten. De beschermingsstatus van de betrokken vogelsoorten acht de Commissie van invloed op de weging van het aspect natuur ten opzichte van de andere milieueffecten en daarmee op de totaal rangschikking van de locaties.

De effecten op broed(weide)vogels zijn in de vergelijking ten onrechte buiten beeld blijven. Ook hierdoor kan de gepresenteerde rangorde voor het aspect natuur veranderen.

²² In (de aanvulling op) het MER positiever beoordeeld als de windturbines geplaatst worden in lijn met bestaande structuren in het landschap zoals infrastructuur, waterlopen of kavelgrenzen.

²³ Hier overheerst niet de oost-westrichting van de rijksweg, maar de noord-zuidrichting van de vallei.

²⁴ Meer specifiek de oostelijke lijnopstelling Bunschoten/Amersfoort.

²⁵ Zie hiervoor *Belangrijke vogelgebieden in Nederland 1993 – 1997*, SOVON-informatierapport 2000/01.

De Commissie plaatst kantekeningen bij de beoordeling van de barrièrewerking voor vogels bij de locaties Vinkeveen en Eemnes-Amersfoort. In eindtabel 6-26 van de aanvulling worden het effect van de 7 turbines bij Vinkeveen als zeer negatief (-) beoordeeld en die bij Eemnes-Amersfoort als afwezig (0). Dit terwijl bij de oostelijke lijn (Bunschoten/Amersfoort) toch ook 5 turbines tussen twee gebieden staan die voor vogels van internationaal belang zijn. Deze verschillen in beoordeling worden niet toegelicht.

De in het MER figurerende subparameter 'ruimtebeslag' onder natuur verschaft naar het oordeel van de Commissie in deze vorm geen bruikbare milieu-informatie. Het aangegeven oppervlak is slechts een beperkt deel van het directe ruimtebeslag van een turbineopstelling, terwijl de eveneens in de richtlijnen gevraagde kwantificering van het indirecte ruimtebeslag ten onrechte helemaal buiten beeld is gebleven.

Bij haar beoordeling van de informatie met betrekking tot de locatie Amsterdam-Rijnkanaal is de Commissie er vanuit gegaan dat, gezien de ruimtelijke beperkingen als gevolg van de geluidregelgeving, het in de aanvulling beschreven extra alternatief hier het enige realistische alternatief is. Mocht de Provincie na het treffen van mitigerende maatregelen alsnog tot plaatsing van turbines langs het kanaal besluiten, dan constateert de Commissie een tekortkoming in de milieuinformatie betreffende de oostelijke lijnopstelling. Afhankelijk van het alternatief/variant grenzen hier één of twee turbines aan de beide percelen van een klein natuurreservaat, de Dwarsdijkerbosjes, onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur. In het MER wordt geen beschrijving gegeven van de hier voorkomende natuur en de mogelijke effecten van plaatsing van turbines. De uitspraak dat in alternatief 1 door verplaatsing van de turbine met 'slechts enkele meters' het gebied kan worden ontzien²⁶, wordt niet onderbouwd. De Commissie gaat er vanuit dat er een reële kans bestaat op zogenaamde externe werking conform het Structuurschema Groene Ruimte, waarbij beïnvloeding van de hydrologie door wegaanleg plus plaatsing van de turbine(s) en verstoring als gevolg van de geluidproductie het meest voor de hand liggen.

- De Commissie adviseert, alvorens tot besluitvorming te komen over plaatsing van turbines nabij de Dwarsdijkerbosjes langs het Amsterdam-Rijnkanaal, een beoordeling uit te voeren conform de daarvoor geldende procedures.

Geluidhinder

Zoals in paragraaf 2.2.3 van dit advies vermeld zullen rijksweglocaties beter scoren ten opzichte van de locatie Amsterdam-Rijnkanaal indien cumulatie van geluidhinder²⁷ betrokken wordt bij de beoordeling. De Commissie acht als gevolg daarvan een andere rangschikking van de locaties denkbaar. Door het ontbreken van de informatie is het echter moeilijk om hiervan een inschatting te maken. Zie ook de desbetreffende aanbeveling in paragraaf 2.2.3.

Geluidhinder versus schaduwhinder

De in het MER toegepaste gelijke of zwaardere weging van het aspect schaduwhinder ten opzichte van het aspect geluidhinder ligt niet in de rede gezien het relatief grotere belang dat omwonenden en de wetgever hechten aan ge-

²⁶ Zie deel B van het MER, pagina 39.

²⁷ Het MKM criterium.

luidhinder²⁸. Per saldo is schaduwhinder iets dat relatief weinig voorkomt (in tijdsduur) en uiteindelijk desgewenst geheel kan worden gemitigeerd.

Methodiek voor weging van milieuaspecten

De methodiek om de waarden van de verschillende criteria binnen de vijf onderscheiden milieuaspecten te vermenigvuldigen met een voor die locatie specifieke set gewichten, wordt door de Commissie niet onderschreven²⁹. De gepresenteerde cijfers in de tabellen 6-26 en 6-23 van de aanvulling geven daardoor een vertekend beeld van de effecten. Indien aan het ene milieuaspect meer belang wordt gehecht dan aan het andere, dan dient dit tot uitdrukking te worden gebracht in een onderbouwde weging van de per milieuaspect verkregen rangordescores waarbij het per aspect toegekende gewicht voor alle mma's hetzelfde is.

- De Commissie adviseert de rangschikking van de mma's bij te stellen op grond van bovenstaande kanttekeningen³⁰ en de tabellen 6-26, 6-22 en 6-23 dienovereenkomstig aan te passen. Presenteer tevens een rangschikking van de mma's vergelijkbaar met tabel 6-26 maar zonder weging van de verschillende milieuaspecten.

²⁸ Dit algemene beeld komt ook naar voren na bestudering van de inspraakreacties (zie bijlage 4).

²⁹ Als voorbeeld het aantal vogelslachtoffers: in de tussentijdse weging op basis van natuurbelang wordt aan de locatie Vinkeveen een gewicht van 3,5, aan de locatie Eemnes-Amersfoort een gewicht van 3 en aan de locatie Woerden-Harmelen een gewicht van 1 toegekend. De berekende slachtofferaantallen worden vervolgens met deze gewichten vermenigvuldigd. Daarmee wordt het verschil in semi-kwantitatieve cijfers kunstmatig vergroot, waardoor de uiteindelijke ranking ongeveer zo zal zijn als men van tevoren heeft gewogen.

³⁰ In (de aanvulling op) het MER is de basisinformatie nodig voor aanpassing van de rangschikking van de mma's reeds beschikbaar, met uitzondering van de informatie betreffende de MKM-criteria (zie aanbeveling in paragraaf 2.2.3) en de passende beoordeling conform de EG-Vogelrichtlijn voor de locatie Eemnes-Amersfoort (zie aanbeveling in paragraaf 2.2.4).